

ՍԱՂԱԹԵԼ – Եհ, դու էլ ժամանակ զտար հորս հիշելու:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Հիսունվեց տարեկան մարդ եմ, Սաղաթել, զլխովս հազար ու մի փորձանք է անցել: Երդում եմ կոտրել, միամիտներ եմ խարեն, խեղճեր եմ գոփել ու կողոպտել, երեք անգամ կաշառով ազատվել եմ դատաստանից, բայց երբեք այս դրության մեջ չեմ եղել: Ինչի՞ցն է այս, Սաղաթել: Այ, տես, սառը քրտինքը պատեց մարմինս:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Վաղն այս ժամանակ կհաշվես ու կտեսնես, որ մոտ յոթ հարյուր հազար ոութլու կալվածք է մնացել ձեռքումդ:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Ազահություն, աչքածակություն, ուրիշ ոչինչ:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Եհե, դու սկսում ես դատողություններ անել: Շտապիր գիշերն անցնում է:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Չկարծես, թե միայն փողի համար եմ անում Սաղաթել: Ոչ, այլ այդ լակոտին խրատելու համար: (Վեր է կենում):

ՍԱՂԱԹԵԼ – Իհարկե: Այստեղ պատվի խնդիր կա, փողն ինչ...

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Ատամները կրծտելով): Գոռող, ամբարտավան: Ուզում է ինձ խեղդել, ինձ, որ կարող եմ հարյուրին խեղդել այս ծանկերովս: Աա, եթե ձեռքս ընկնեին այդ թղթերը, ցույց կտամ թեզ, թե ով եմ ես... Սուս, այդ ի՞նչ ձայն է:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Ես ոչինչ չեմ լսում:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Դեհ, Անդրեաս, մի քուլանար ամոթ է: Այս մեկն էլ: Ինչ որ լինելու է այն պիտի լինի: (Զգույշ քայլերով անցնում է, Մարգարիտի սենյակը):

ՍԱՂԱԹԵԼ – Գայլը մտավ զառների փարախը – կասեր հայրս: (Մոտենում է սեղանատան դռներին և լույսը հանգցնում: Բեմում տիրում է խավար): Այսպես լավ է, ինձ չեն տեսնիլ: (Լոռություն: Սեղանատնից լսվում է ժամացույցի տասնմեկ զարկը): Հիմա եղ էլ եմ վախենում: Երկարատև լոռություն:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Երևում է դռների մեջ, չափազանց այլայլված է, դողում է, բայց ուրախ է: Զեռում ամոր քոնած է թղթերի մի ծրար: Լոռություն: Հետո շնչյունով): Սաղաթել:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Այստեղ եմ: (Սենյակը նորից լուսավորում է):

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Առաջ է գալիս): Ահա նրա հոգին: Ահա ինձ քնից ու հանգստությունից զրկողը: Հարստությունս, անունս, պատիվս, յոթ հարյուր հազարի

Վրկությունը:

ԱՂԱԹԵԼ – Դե, գնանք, հեռանանք այստեղից:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Թող դեռ տեսնեմ, նրանք են թե չեն: (Ծրարը զնում է): Իսկ և իսկ: Ինչպես լավ հաջողվեց: Նա քնած էր երեխայի պես, զիրքը կրծքի վրա բռնած: Բանալիները բարձի տակ էին: Վերցրի ու... ձայն չե՞ս լսում: (Ծրարը շտապով դնում է գրանը):

ԱՍՂԱԹԵԼ – (Անհանգիստ): Լսում եմ: Հեռանանք:

Փողոցից լսվում է ոստիկանական շվոցի ձայն:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Աա, ոստիկանները գող են բռնում: Երևի, խեղճերից մեկը քաղցածությունից ստիպված, գողացել է մի փալասի կտոր: Սուս հեռանանք:

ԱՍՂԱԹԵԼ – (Մոտենում է աջ կողմի առաջին դռներին, մի վայրկյան կանգ է առնում և անհետանում):

ԱՆԴՐԵԱՍ – Հետևում է նրան:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ – (Դուրս է գալիս զիշերային սպիտակ հագուստով, նայում է աջ ու ձախ այլայլված նկատում է հորը, որ այդ պահին արդեն դռների մոտ է: Ուժգին ցնցում է ու ծչում թույլ): Հայրիկ: (Մի քանի քայլ առաջ է վազում և բարձր ծչում): Հայրիկ:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Դռների միջից սարսափահար հետ է նայում և անհետանում:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ – Հեկեկալով ընկնում է հատակի վրա:

Վարագույրն իշնում է հանդարտ:

ԱՐԱՐՎԱԾ ՉՈՐՉՈՐԴ

Առաջին արարվածի բեմը: Վաղ երեկո է: Գրասեղանների վրա վառվում են էլեկտրական ճրագներ: Գրասենյակի դռները բաց են: Այնտեղ ոչ ոք չկա: Վարագույրը բարձրանալիս՝ ձախ կողմի գրասեղանի քով նստած է Բագրատը և դիտում է իր զործարանի հաշիվները: Մեղանի մոտ կանգնած է Կարինյանը և բացատրություններ է տալիս: Դեպի աջ, Անդրեասի գրասեղանի քով նստած է Սաղարելը, ոտք ոտի վրա դրած և հանդարտ տերողորմյա է զցում:

ՏԵՍԻԼ 1

ԲԱԳՐԱՏ, ՍԱՂԱԹԵԼ ԵՎ ԿԱՐԻՆՅԱՆ

ԲԱԳՐԱՏ – Խողովակների համար պարտ եմ մոտ ուր հազար ոութի: Մերենաների համար վճարված է քան և յոթ հազար երկու հարյուր: Ընդհանուր գումարն է ծախսերի՝ երեք հարյուր տասներկու հազար... (Մեկուսի):

Եվ այս բոլորը կարող է ձեռքից դուրս գալ: Ահ: (Վեր է կենում) Թաքցրու այս հաշիվը առայժմ հայրիկից; Հին վաճառականները սարսափում են համարձակ ձեռնարկություններից: Նրանց համար այսօրվա կոպեկը վաղվա ոութուց թանկ է:

ՍԱՂԱԹԵԼ – Ինձ համար էլ այդպես է, քիչ լինի, նադդ լինի: (Տերողորմյան տրորում է ձեռքերի մեջ և հոտ քաշում):

ԲԱԳՐԱՏ – Խանութպանի սկզբունք: (Կարինյանին) Դուք ազատ եք, կարող եք զնալ:

ԿԱՐԻՆՅԱՆ – (Սեղանի վրայից վերցրել է հաշվետեսրը) Ես ուզում էի ձեզ հիշեցնել...

ԲԱԳՐԱՏ – Զեր ոռջիկի մասին: Գիտեմ: Լավ, լավ կմտածեմ:

ԿԱՐԻՆՅԱՆ – Վեց ամիս է միևնույնն եք ասում: Հարյուր ոութի ամսականը իմ տաժանակիր աշխատանքի համար շատ շնչին վարձ է:

ԲԱԳՐԱՏ – Բավական մեծ վարձ է, եթե համեմատենք ձեր շնչին կրթության հետ: Մեր ժամանակում գնահատվում է միայն տաղանդը և գիտությունը:

ԿԱՐԻՆՅԱՆ – Իսկ երկար տարիների բարեխիղճ և ազնիվ ծառայությունը ոչի՞նչ:

ԲԱԳՐԱՏ – Լավ, հեռացեք: Ես չեմ սիրում, երբ մարդիկ աշխատում են ինձ բան սովորեցնել: Ցտեսություն:

ԿԱՐԻՆՅԱՆ – (Գնում է գրասենյակ դժկամակ դեմքով: Մի փոքր անցած այնտեղ տիրում է մքություն):

ՏԵՍԻԼ 2

ԲԱԳՐԱՏ ԵՎ ՍԱՂԱԹԵԼ

ԲԱԳՐԱՏ – (Անհամբեր) Քեռի, այժմ ասա տեսնեմ, ի՞նչ նորություն կա: